

Ostravská INFOTHERMA se letos fakt povedla

Ostravská INFOTHERMA se letos fakt povedla

Přiznám se, že po loňském propadáku jsem dlouho zvažoval, zda opět mám vážít dlouhou cestu z Prahy do Ostravy a večer zpět. Na druhou stranu, po mé loňské tvrdé kritice jsem ale byl zvědav, jak vedení výstavy s ní naložilo, a tak jsem sebe nakonec přesvědčil a do Ostravy jel. Ale to jsem ještě nevěděl, že vlak bude mít 2 hodiny zpoždění a přijdu tak o slavnostní zahájení výstavy a o tiskovou konferenci s panem ministrem Hladíkem. Nakonec jsem o ně ale vůbec nepřišel.

Celé zahájení včetně vystoupeních ministra životního prostředí Mgr. Petra Hladíka a ředitele Státního fondu životního prostředí Ing. Petra Valdmana a následné tiskové konference se naštěstí vrátilo zpět jako před lety do 2. patra do přednáškového sálu, nyní nazvaném VIP zónou, odkud bylo živě vysíláno a záznam pak byl dán na web organizátora TZB - info, kde jsem si ho mohl v dalších dnech v Praze v klidu domova pečlivě projít. Takže jsem jen přišel o občerstvení ale nikoliv o důležité vyčerpávající přednášky pana ministra a následnou tiskovou konferenci, a ještě jako bonus jsem si poslechnul následné rozhovory odborné garantky výstavy Ing. Dagmar Kopačkové s nimi.

Ministr životního prostředí Petr Hladík v první části svého vystoupení zdůraznil, že se nechystá **žádný zákaz spalování dřeva**, jak je mylně (možná úmyslně) uváděno některými weby. Dřevo je ekologické palivo a pokud je správně vysušené, je vhodným a levným obnovitelným palivem. V druhé, nejdelší části svého vystoupení pak podrobně přes hodinu vysvětloval rozdíly dosavadního programu Nová zelená úsporám, kterému je mimochodem 15 let, od nových programů platných od 1.2.2025.

Dobrymi zprávami je, že tento program bude pokračovat i nadále, ale bude spojen s NZÚ Light a bude se tak i jmenovat, a zároveň do něj vplyne i vloni zrušený program kotlíkových dotací. A též program Oprav dům po babičce bude pokračovat, ale se změnami, preferujícími komplexnější úpravy. A že nízkopříjmové domácnosti budou mít i nadále vyšší dotace než běžní žadatelé a že všichni budou moci využít výhodných komerčních půjček s cca 3% úrokem. A hlavní dobrou zprávou je, že **peníze z dotace budou vypláceny zálohově předem** a že se na všechny oprávněné žadatele dostane, neboť prý nehrozí nebezpečí vyčerpání peněžních prostředků na tyto dotace.

Současně ale **špatnou zprávou je**, že se i kvůli předchozí větě dosavadní dotace někdy až podstatně sníží – nejhůře to „odnesla“ dotace na novostavby pasivních domů, která se snížila z 535 000 Kč na pouhých 400 000 Kč, též fotovoltaika přijde o vyšší desítky tisíc Kč, ale jinak jde většinou jen o nižší desetitisíce Kč. Nicméně v zásadě jsou tato snížení opodstatněná jednak snížením cen některých komponentů, například u fotovoltaiky solárních panelů, a důrazem na vlastní spotřebu snížením dotovaného výkonu jen na 5 kWp, dále pročištěním trhu

od nesolidních firem, u nichž části těchto dotací končily, ale též respektováním nové legislativy a predikcí budoucího vývoje. A špatnou zprávou pro prodejce tepelných čerpadel, ale dobrou pro nás všechny je, že podmínkou jejich dotování bude nově posudek o vhodnosti jejich využití v konkrétním domě, takže je už nebudou moci vnucovat žadatelům za každou cenu, jen aby prodali, respektive vydělali stovky milionů Kč na státních dotacích při jejich neefektivním užití.

Toto vystoupení pana ministra pak doplnil ředitel Státního fondu životního prostředí Petr Valdman, který zrekapituloval dotace na bytové domy, jichž se tyto úpravy nedotkly, a byla představena i výzva II. z Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost.

V další části pak pan ministr představil např. i program, respektive iniciativu na podporu výroby obnovitelného vodíku, kterou jsme se prý sice dostali na první místo v Evropě, nicméně to asi není náš současný problém, ale dosti vzdálená budoucnost...

A poté ve 14 hodin byl po prohlídce veletrhu znova všem návštěvníkům k dispozici ve stánku ministerstva životního prostředí a vytrvale jim odpovídal na konkrétní otázky, což jsem za ty desítky let různých veletrhů a různých ministrů životního prostředí (s výjimkou Miloše Kužvarta) ještě nezažil a vysoce to chválím.

Sám jsem toho ihned též využil, a protože bylo konečně ministerstvem nepřímo přiznáno, že u dosavadní výměny kotlů a kamen ani tak nešlo pouze o emise, ale od začátku šlo především o likvidaci těch na uhlí, aby bylo možno uzavřít naše uhelné doly, takže nyní lze nově vyměnit všechny kotle a kamna na uhlí bez zkoumání jejich emisní třídy, čímž se vše zjednodušilo. Proto **se jeví jako nesmyslné, že mezi nahrazované neekologické spalovací zdroje tepla stále nejsou zahrnuty staré teplovodní krby a krbové vložky**. Ty byly dříve stejně jako klasické kotle většinou certifikovány nejen na spalování dřeva, ale i na spalování uhlí. A že toho oproti snahám ministerstva občané masivně využívají i nadále svědčí před každým hobby marketem či benzínkou balené uhelné brikety, které sice mají snížený obsah síry (kvůli možnému žloutnutí skla), ale ostatní škodlivé emise ze spalování uhlí zůstávají. Jejich výhřevnost je totiž vyšší než u dřeva či dřevěných briket, a navíc vydrží déle hořet, a hlavně vyjdou podstatně levněji než obdobné „noční“ kůrové brikety.

Množství těchto starých či nekvalitních nových dovozových teplovodních krbů certifikovaných i pro spalování uhlí dle statistik ministerstva průmyslu a obchodu jistě již překročilo 100 000 kusů a stále se zvyšuje a **ministerstvo životního prostředí toto znečišťování ovzduší nepochopitelně stále mlčky toleruje**. Pan ministr ihned přizval ředitele SFŽP Petra Valdmana, který nám potvrdil, že není problém to změnit. A protože před tím ve svém vystoupení veřejně řekl, že po roce bude vše vyhodnoceno a případně budou programy upraveny, ale že menší úpravy lze dělat průběžně, tak je nyní na něm, aby splnil svůj slib a v případě teplovodních krbů a teplovodních krbových vložek, nebo nyní tolik oblíbených krbových kamen tak SFŽP rozhodl urychleně, abychom zbytečně neztratili další topnou sezonu. Náklady fondu na níže uvedené úpravy by jistě nepatřily k těm vysokým a byly by obyvateli navíc kvitovány s povděkem jako **určitá kompenzace snížení ostatních dotací**.

Stačí totiž jen doplnit tabulku 7 dotačních podmínek **Oprav dům po babičce, platných od 1.2.2025** v řádku Kotel-bio: Kotel nebo teplovodní krb či krbová vložka...a doplnit řádek Kamna: Krbová kamna na biomasu – sálavá, teplovzdušná nebo se sadou pevných akumulčních prvků či s teplovodním výměníkem.

A v NZÚ Light, v části platné od 1.9.2024 i nadále pro nízkopříjmové domácnosti pro výměnu zdrojů tepla doplnit v tabulce 1 řádek Kotel – bio: Kotel nebo teplovodní krb či krbová vložka na biomasu... A řádek Kamna: Lokální zdroj/zdroje na biomasu se samočinnou dodávkou paliva nebo krbová kamna na biomasu. Sálavé, teplovzdušné nebo se sadou pevných akumulčních prvků či s teplovodním výměníkem.

Takové kvalitní teplovodní krby a vložky nebo krbová kamna (viz např. česká firma ROMOTOP) mají zpravidla podobnou účinnost (až 90 %) dle normy A+ jako běžné dotované kotle a kamna, od nichž se vlastně jen liší větším „okénkem“ do spalovací komory a využitím tepelných ztrát povrchu krbu pro vytápění obytné místnosti oproti kotlům, kde tyto ztráty zůstávají nevyužity ve sklepě. A ventilátory spalovacího vzduchu či pro odvádění spalin, které zbytečně spotřebovávají další elektrickou energii oproti kotlům nepotřebují, a proto je ani nemají, neboť nejsou ve sklepě, ale jsou neustále pod „přímým dohledem“ obyvatel a jimi průběžně řízeny ručně jednak přidáváním paliva či regulací optimální dodávky primárního a sekundárního vzduchu. Ostatní podmínky v obou programech (např. požadavek splnění normy A+ či na velikost akumulční nádrže) mohou zůstat stejné, takže úpravy obou programů jsou opravdu minimální.

Co se týče exponátů, tak před výstavou mohli zájemci vybírat z přihlášených exponátů ten nejlepší. Letos zcela netradičně místo kotlů zvítězila firma **ISTA** zabývající se dálkovým odečtem energií a rozúčtováním nákladů na vytápění. Aniž jsem to tušil, tak jsem ji vyfotografoval do svého výběru, jednak že její činnost je důležitá a potřebná vzhledem k problémům při rozúčtování nákladů na vytápění např. v panelácích, což zbytečně dělá „zlou“ krev, ale i proto, že ji znám z jiných výstav jako solidní firmu a z jejich velmi kvalitních prospektů a prezentací

Na druhém místě se umístila „novinka“ - nepřímotopný zásobník teplé vody OKF NTR/S od **DZ Dražice**. Ty stále jen „recyklují“ své zastaralé nádrže a lpí jako jediní na svých keramických suchých topných tělesech. Novinkou zde má být ohřev horní části zásobníku klasickými zdroji a spodní částí fotovoltaikou. Při nízkém objemu 200 litrů je to zbytečně „překombinováno“. Navíc podobnou „novinku“ jsem si vyrobil a používám již mnoho let, ale v nerezové a 4x větší akunádři 820 litrů, která mne vyšla na zlomek ceny té z Dražic. Ale když nemají zájemci na

výběr, tak volí to, co je jim předloženo, byť podobné a možná lepší a určitě levnější akumulační zařízení vystavovala i polská firma KHT.

Na třetím místě skončil zplyňovací 16 kW kotel na dřevo Naturo 16 s ručním přikládáním českého výrobce **OPOP**. Splňuje normu A+, EKO design, je bez poruchových elektronických prvků a bez ventilátoru, funguje i samotížně, tedy i zcela bez elektřiny, takže je tzv. blbuvzdorný a má velkou příkladací komoru. Jedinou špatnou zprávou je, že se na něj asi nevztahuje dotace, když nemá ventilátor, ale dobrou zprávou je, že není drahý – jen 54 000 Kč bez DPH. Kdybych měl sklep, už pro něj běžím!

A co zaujalo mne? Především konečně masivní **nástup rekuperace**. Ta získává v době silných tepelných izolací na významu, neboť likviduje staré přísloví „smrádek ale teploučko“ tím, že dokáže získat při výměně „zkaženého“ vzduchu s nadlimitním množstvím především vydýchaného CO₂ za povolený „doping“ nového kyslíku z venkovního vzduchu zpět i přes 90 % tepla! Je proto dobře, že na výstavě bylo zastoupeno již několik firem, zabývajících se rekuperací, z nichž zajímavá byla kromě známé firmy Atrea nabídka adaptivního systému NASHIRA firmy **Elektrodesign**.

Na dalším místě je **potřeba akumulace**, a nemusí to být jen o akumulaci elektřiny do velmi drahých, někdy i nebezpečných baterií s poměrně krátkou životností. Akumulace elektřiny ve formě tepla do vody je mnohem levnější, ale ještě lepší je její plné využití pro klimatizaci, neboť vysoká nadvýroba solární energie v létě se zde potkává s její okamžitou spotřebou v klimatizaci. S nejvyšší účinností to dokáže česká firma **Kerberos**, která umí kombinovat napájení fotovoltaické klimatizace jak solárními panely, tak současně i z klasické střídavé sítě. Tepelnou energii např. z kotlů, krbů či kamen lze nejlépe akumulovat např. do mastku, který pojme 3x více tepla než klasický šamot, umístěného třeba na výstupu komína, jak to prezentovala firma **ROMOTOP**. Ta též představila špičkovou teplovodní křbovou vložku, která díky jedinečnému trojnásobnému průchodu spalin přes výměník má účinnost přes 89 %, a

splňuje všechny potřebné normy. A pro pasivní domy nabývají na významu elektrické topné folie pro suchou montáž podlah firmy Raychem či české firmy **FENIX**.

Na druhé straně, **to, co končí je „solární boom“**. Dnes soláry nabízejí pomalu i prodejny Jednoty na vesnici, ceny jsou už nízké a nakoupené zásoby čínských panelů stále vysoké, ale zájem je už minimální, zvláště pak po zpřísnění nejen dotací na ně, ale především podmínek pro využití přetoků do sítě. Takže není divu, že na výstavě bylo solárních panelů pomálu a žádná převratná novinka v této oblasti tam k vidění nebyla.

Závěrem mi nezbyvá než přiznat, že letošní jubilejní již 30. INFOTHERMA byla výbornou výstavou se špičkovými přednášejícími i kvalitním obsazením skoro všech výstavních ploch zajímavými expozicemi a vystavovateli.

Text a foto: JUDr. Ing. et Ing. Mgr. Petr Měchura (27.1.2025)

<https://www.casopisczechindustry.cz/products/ostravska-infotherma-se-letos-fakt-povedla/>